

ሆሣዕና

በርእሱ እንደ ተገለጸው፡ ስምንተኛው እሑድ ሆሣዕና ይባላል።
ሆሣዕና ቃሉ እብራይስጥ ሲሆን፡ ትርጉሙ ደግሞ ሁለት ነው፡-

፩ኛው መድኃኒት ማለት ሲሆን፡ ፪ኛው ትርጉሙ ደግሞ ምስጋና
ማለት ነው። በዚህ ቀን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከደብረ ዘይት ሜና
ጥቂት ዝቅ ብሎ ከሚገኘው ቤተ ፋጊ ከተባለው ቦታ ጀምሮ፡ ደቀ
መዛሙርቱ ባቀረቡለት አህያ ላይ ተቀምጦ፡ ወደ ኢየሩሳሌም ሲጓዝ
ጌታችንን ያጀበው ሕዝብና ደቀ መዛሙርቱ በቀኝ በግራ፡ በፊትና በኋላ
ሆነው «ሆሣዕና» ብለው እየዘመሩ ስለ ተጓዙ በዚህ ምክንያት ዕለቱ
«ሆሣዕና» ይባላል። በዚያ ቀን የሚዘምረውና የሚነበበውም፡ «ሆሣዕና፤
ሆሣዕና» የሚል በመሆኑ ዕለተ እሑዱ ሆሣዕና እየተባለ ይጠራል፤
የምስጋና ቀን ማለት ነው።

የሆሣዕናን ታሪክ እንደሚከተለው እንመልከት፡-

የሆሣዕና ታሪክ በአራቱም ወንጌላውያን የተጻፈ ሲሆን፡ እዚህ ላይ
ከቅዱስ ማቴዎስ እንጀምራለን፤ «ወደ ኢየሩሳሌም ቀርበው ወደ ደብረ
ዘይት፤ ወደ ቤተ ፋጊ ሲደርሱ ያን ጊዜ ጌታ ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ
ሁለቱን ላከ፤ (በፊታችሁ ወዳለች መንደር ሂዱና በዚያም የታሰረች
አህያና ውርንጫዋን ታገኛላችሁ፤ ፈትታችሁም አምጡልኝ፤ ማንም
አንጻች ቢላችሁ ለጌታ ያስፈልጉታል በሉ) ብሎ አዘዛቸው። (እንግዲህ
ይህ የሆነው «ለጽዮን ልጅ እነሆ ንጉሥሽ የዋህ ሆኖ በአህያ ላይና
በአህያይቱ ግልገል በውርንጫይቱ ላይ ተቀምጦ ይመጣል በሉአት
ተብሎ በነቢይ የተነገረው ይፈጸም ዘንድ ነው» (ዘካ.፱፡፱)።

ደቀ መዛሙርቱም ሄደው ኢየሱስ እንዳዘዛቸው አደረጉ። አህያ
ይቱንና ውርንጫዋንም አመጡለት፤ ልብሳቸውንም በአህያይቱና በውር
ንጫላዋ ላይ ጫኑ፤ እሱም ተቀመጠባቸው። ከሕዝቡም እጅግ ብዙዎች
ልብሳቸውን በመንገዱ ላይ ያነጥፉ ነበር። ከፊቱም ከኋላውም ያለው
ሕዝብ (ሆሣዕና፤ ለዳዊት ልጅ፤ በእግዚአብሔር ስም የሚመጣ የተባረከ
ነው፤ ሆሣዕና በአርያም) እያሉ ይጮሁ ነበር። ወደ ኢየሩሳሌም በገባ
ጊዜ መላከተማይቱ፤ (ይህ ማንነው?) ብላ ተናወጠች» (ማቴ.፳፩፡፩-፲፯)።

ሕዝቡም፡ (ይህ ከገሊላ ናዝሬት የመጣ ነቢዩ ኢየሱስ ነው) አሉ።
በዚህ መልክ በማርቆስ፡ በሉቃስና በዮሐንስ ወንጌል በተመሳሳይ ሁኔታ
ተመዝግቦአል። ቀደም ብለን እንደ ገለጽነው፡ «ሆሣዕና ለወልደ ዳዊት
(የዳዊት ልጅ) ሆሣዕና በአርያም» ማለታቸው ምስጋና ለዳዊት ልጅ፤
ምስጋና በአርያም ማለታቸው እንደ ሆነ ቅዱስ ሉቃስ በጻፈው ወንጌል
ተረጋግጦአል።

ቃሉም፡ «ወደ ደብረ ዘይትም ቁልቁለት በደረሱ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ሁላቸው ደስ አላቸው። ተአምራትንም ስላዩ በታላቅ ድምፅ እግዚአብሔርን ሊያመሰግኑ ጀመሩ። በእግዚአብሔር ስም የሚመጣ ንጉሥ የተባረከ ነው። በሰማይም ሰላም፤ በአርያምም ምስጋና (ክብር) አሉ» (ሉቃ. ፲፱፡ ፴፱) ይላል።

ስለዚህ በአራቱም ወንጌላውያን፡ «ሆሳዕና! ሆሳዕና!» ተብሎ የተነገረው ምስጋና ወይም ክብር ማለት መሆኑን መንገዝብ ይገባል። ኢየሱስ ክርስቶስ በቤተሉም በተወለደ ጊዜና ከቤተ ፋጊ ወደ ኢየሩሳሌም በአህያ ተቀምጦ በተጓዘ ጊዜ የተሰማው ምስጋና ተመሳሳይ ነው።

የሰማይ ሠራዊት (መላእክት) ጌታችንን በአካለ ሕፃን በቤተሉም ዋሻ በበረት ተኝቶ በጨርቅ ተጠቅልሎ ባዩት ጊዜ፡ «ምስጋና እንግዚአብሔር በአርያም ሰላም ለምድር...» ብለው አመሰግኑ (ሉቃ. ፪፡ ፲፱)።

ከቤተ ፋጊ እስከ ኢየሩሳሌም ባለው መንገድ ደግሞ፡ ጌታችን በፈረስ ወይም በበቅሎ ሳይሆን፡ በተናቀች እንስሳ በአህያ ተቀምጦ ያዩት ደቀ መዛሙርቱና ሕዝቡ ሁሉ ትሕትናውን አይተው በመደሰትና በማድነቅ፡ «ሆሳዕና (ምስጋና) ለዳዊት ልጅ» ብለው አመሰግኑት። ጌታችንም በእናቱ ሐረገ ትውልድ የዳዊት ልጅ ነውና፡ «ሆሳዕና ለዳዊት ልጅ» ብለው አመሰግኑት።

ጌታችን ወደዚህ ዓለም የመጣው የተዋረዱትን ከፍ ከፍ ለማድረግና ትሕትናን ለማስተማር ነውና በተዋረደች አህያ ተቀምጦ ወደ ኢየሩሳሌም ገባ። ነገር ግን የማያልፍ ንጉሥ (ንጉሠ ዘላለም) መሆኑን የተረዱ ደቀ መዛሙርቱና ያጀቡት ሕዝቦች ልብሳቸውን ከጫንቃቸው እየገፈፉ፤ የዛፎችን ቅርንጫፍ፤ ዘንባባውንና የወይራውን ቅጠል እየቋረጡና በየመንገዱ ላይ እያነጠፉ፤ «ሆሳዕና! ሆሳዕና!» እያሉ በመጮኽ አመስግነውታል። ጌታችን መድኃኒትና ሕይወት መሆኑን ስለተረዱም የሕይወት ምልክት የሆነውን ለምለሙን የዛፍ ቅርንጫፍ በመንገድ ላይ ጉዘጉዘለት። በነቢዩ ዘካርያስ የተነገረ ትንቢትም ተፈጸመ። ትንቢቱም፡ «አንቺ የጽዮን ልጅ ሆይ፤ እጅግ ደስ ይበልሽ፤ አንቺ የኢየሩሳሌም ልጅ ሆይ፤ እልል በይ! እነሆ ንጉሥሽ ጻድቅና አዳኝ ነው፤ ትሑትም ሆኖ በአህያም በአህያይቱም ግልገል በውርንጫይቱ ላይ ተቀምጦ ወዳንቺ ይመጣል» ተብሎ ተነግሮ ነበር (ዘካ. ፱፡ ፱)። በትንቢቱም መሠረት ጌታችን ግማሹን መንገድ በእናቲት አህያዋ፤ ቀሪውን መንገድ ደግሞ በውርንጫዋ ላይ ተቀምጦ፤ ወደ ኢየሩሳሌም ከተማ እንደ ገባ የመጽሐፍ ቅዱስ መተርጕማን ያስተምራሉ።

ከላይ በተገለጸው መሠረት፡ «ሆሳዕና (ምስጋና ለዳዊት ልጅ) በእግዚአብሔር ስም የሚመጣ ቡሩክ ነው፤ ሆሳዕና በአርያም!» እያሉ መላዋ ኢየሩሳሌምና ሕዝቡ በሙሉ፤ ይህ ማን ነው ብለው በመናገር ተናወጡ። ሕዝቡም ይህ ከናዝሬት የመጣ፡ «ነቢዩ ኢየሱስ ነው» ብለው መለሱ (ማቴ. ፳፩፡ ፱-፲)።

ጌታም ከቤተ መቅደሱ እንደ ደረሰ በመቅደሱ ቅጽር ግቢ ሲሸጡና ሲለውጡ የነበሩትን ሁሉ አስወጣ፤ ለመሸጥ ቀርበው የነበሩትንም እንስሳት ሁሉ ወደ ውጪ አስወጣ፤ ተደርድረውም የነበሩትን የገንዘብ ለዋጮችንም ጠረንጴዛዎች ገለበጠ፤ የገመድም ጅራፍ አበጅቶ ሁሉን እየገገገ አስወጣ «ቤቱ የጸሎት ቤት ትባላል ተብሎ ተጽፎአል፤

ዛሬም የሰላም ንጉሥ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ በማያውቁት ወገኖች ላይ ያዝናል፤ ስላላውቁትና ስላልተከተሉትም ያዝናል። «ብታውቁስ ሰላማችሁ ዛሬ ነበር፤ ብታውቁስ ድንጋጌችሁ ዛሬ ነበር፤ ብታውቁስ የሰላሙ ንጉሥ ወደ እናንተ መጥቶላችሁ ነበር፤ ብታውቁስ ኑሮ ወደ እኔ የምትመለሱበት ጊዜ አሁን ነበር» እያለ ስለ አልከኛቹና «አናውቅህም» ስላሉት ሁሉ ጌታ ያዝናል።

እኛ ግን ጌታ፡ «ሰላማችሁ ዛሬ ነው» ብሎ ድምፁን ሲያሰማን ፈጥንን እንሰማለን፤ «በጎቼም ድምፂን ያውቃሉና ይከተሉኛል» ሲል እንደ ነገረን ድምፁን ሰምተን እንከተለዋለን (ዮሐ.፲፥፱)። ነፍሱንም ስለ እኛ ስለ በጎቹ ሰጥቶአልና እንከተለዋለን (ዮሐ.፲፥፲፮)፤ የከንፈሮቻችን የዘወትር ፍሬ የሆነውን የምስጋና መሥዋዕትም ዘወትር እናቀርብለታለን (ዕብ.፲፫፥፲፭)፤ እርሱ ጌታችን ሁል ጊዜ ሰላማችን ነውና (ኢፌ.፪፥፲፱)። «ሆሣዕና በአርያም ለንጉሠ ሰላም፤ ሆሣዕና በአርያም ለመድኃኔ ዓለም» እያልን እናመሰግናለን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር።

ቃለ ምዕዳን

ክላሳ ንብርኤል ሊቀ ጳጳስ

ዋሽንግተን ዲሲ - አሜሪካ

የካቲት ፲፱፻፺፮ ዓ.ም

